

MALTA

QORTI TA' L-APPELL

S.T.O. PRIM IMHALLEF

SILVIO CAMILLERI

ONOR. IMHALLEF

GIANNINO CARUANA DEMAJO

ONOR. IMHALLEF

NOEL CUSCHIERI

Seduta tat-18 ta' Lulju, 2014

Appell Civili Numru. 86/2003/1

Av. Katya Azzopardi bħala mandatarja speċjali ta' Walter Opitz; u b'nota tat-28 t'Awissu 2009 l-Avukat Michael Tanti Dougall assumma l-atti bħala mandatarju speċjali tal-attur Walter Opitz minflok l-Av. Katya Azzopardi li rrinunzjat permezz ta' nota tas-16 ta' Novembru 2007

v.

Karl Wolfgang Lindenblatt; u b'nota tat-12 ta' Marzu 2010 I-Av. Carmelo Galea assuma l-atti tal-kawża b'hal mandatarju speċifiku tal-konvenut Karl Wolfgang Lindenblatt li jinsab imsiefer

1. Dan huwa appell tal-konvenut minn sentenza mogħtija fit-18 ta' Ġunju 2010 mill-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex), Superjuri, Ġurisdizzjoni Ġenerali, li ikkundannat lill-konvenut irodd lill-attur self ta' tnejn u sebgħin elf euro (€72,000); u appell incidentali tal-attur minn dik il-parti tas-sentenza li, fuq kontro-talbiet tal-konvenut, ikkundannat lill-attur iħallas lill-konvenut sitta u disgħin elf euro (€96,000) għal servizzi li l-konvenut irrenda lill-attur.
2. L-attur fetaħ din il-kawża biex jitlob illi l-konvenut iroddlu tnejn u sebgħin elf euro (€72,000) lilu mislufa b'kitba privata li saret fil-Ġermanja fil-15 ta' Novembru 2001. Talab ukoll illi l-qorti żżomm lill-konvenut milli jiddisponi minn proprjetà immobbli, presumibilmment biex din il-proprjetà tagħmel tajjeb għall-ħlas tad-dejn.
3. Il-konvenut ressaq l-eċċezzjoni, fost oħrajn, illi l-kitba tal-15 ta' Novembru 2001 kienet simulata għax il-ħlas li kien sar lilu ma kienx b'titolu ta' self iżda "ħlas antiċipat għal servizzi" li hu kellu jirrendi lill-attur, u illi, f'kull każ, ma jistax jinżamm milli jiddisponi minn f'wejjgu.

B'rikonvenzjoni talab il-likwidazzjoni u l-ħlas ta' dak li jmiss lilu għas-servizzi li irrenda lill-attur wara li ssir tpaċija ma' dak li għa tħallas.

4. L-ewwel qorti hekk qatgħet il-kawża:

“Dwar iċ-ċitazzjoni billi (i) filwaqt illi tiċhad l-ewwel eċċezzjoni tal-konvenut [dwar simulazzjoni], tilqa' l-ewwel talba attriċi u tikkundanna lill-konvenut sabiex iħallas illum lill-attur *nomine*, in rappreżentanza tal-imsiefer Walter Opitz, is-somma ta' tnejn u sebgħin elf euro (€ 72,000), mislufin lilu permezz tal-iskrittura privata tal-15 ta' Novembru 2001 indikata fiċ-ċitazzjoni, bl-interessi bir-rata ta' għaxra fil-mija (10%) fis-sena, ikkalkolati b'effett mid-data ta' dik l-istess skrittura; u (ii) tilqa' r-raba' eċċezzjoni tal-konvenut u tiċhad it-tieni talba tal-attur *nomine* [biex il-konvenut jinżamm milli jiddisponi minn ħwejjġu] bħala inammissibbli fil-liġi tagħna.

“Bl-ispejjeż kontra l-konvenut, ħlief għal dawk tat-tieni talba li għandhom jibqgħu a karigu tal-attur *nomine*.

“Dwar il-kontro-talba, billi, filwaqt illi tiċhad l-ewwel talba [għal dikjarazzjoni ta' simulazzjoni], tillikwida l-ammont dovut mill-attur *nomine* in rappreżentanza ta l-imsiefer Walter Opitz għal servizzi reži lilu u fuq inkarigu tiegħu mill-konvenut, fis-somma ta' sitta u disgħin elf euro (€ 96,000) u tikkundanna lill-istess attur *nomine* sabiex iħallas dan l-ammont lill-konvenut. Peress illi dan l-ammont kien *da liquidarsi*, l-interessi bir-rata legali jibdeu igħoddu mid-data ta' din is-sentenza sad-data tal-pagament effettiv.

“Bl-ispejjeż ta' din il-kontro-talba, fiċ-ċirkostanzi, jitħallsu kwantu għal terz ($\frac{1}{3}$) mill-konvenut u l-bqija mill-attur *nomine*.”

5. Il-qorti waslet għal din il-konklużjoni wara li għamlet dawn il-konsiderazzjonijiet:

“Illi permezz taċ-ċitazzjoni tagħha l-attriċi *nomine* talbet li l-konvenut jiġi kkundannat jirrifondi s-somma mislufa lilu mill-mandanti tagħha Walter Opitz permezz ta' skrittura privata li kopja tagħha giet esebita maċ-ċitazzjoni. Talbet ukoll illi l-konvenut jiġi inibit milli jbigħ, ineħħi, jittrasferixxi jew jiddisponi *inter vivos* sew b'titolu oneruż jew gratuwitu xi proprjetà, u b'mod partikolari l-beni immobbli indikati fiċ-ċitazzjoni.

“Il-konvenut qed jopponi dawn it-talbiet, u jikkontendi fl-ewwel lok illi l-iskrittura ta' self imsemmija fiċ-ċitazzjoni kienet simulata, u fir-realtà kienet tirrapreżenta ħlas antiċipat għal servizzi li huwa rrenda lill-attur f'ammonti ikbar minn dak indikat f'dik l-iskrittura. Igħid għalhekk illi huwa jinsab kreditur u mhux debitur tal-attur. Isostni wkoll fir-rigward

tat-tieni talba illi ma jeżisti ebda dritt ġuridiku li wieħed jiġi miżmum milli jiddisponi minn f'wejjġu b'mod indefinit.

“In sostenn tal-ewwel eċċezzjoni tiegħu l-konvenut ippreżenta kontro-talba fejn qed jitlob li l-iskrittura li fuqha qed tibbaża l-azzjoni tagħha l-attriċi *nomine* hija waħda simulata li qed timmaskera f'las akkont għal servizzi reżi mill-istess konvenut lill-attur. Konsegwentement jitlob ukoll il-likwidazzjoni tal-ammont dovut mill-attur għal dawn is-servizzi, it-tnaqqis tal-ammont indikat fiċ-ċitazzjoni tal-attriċi *nomine* mill-ammont likwidat u l-kundanna tagħha għall-f'las tal-bilanċ.

“Għal din il-kontro-talba l-attriċi *nomine* wiegħbet illi l-azzjoni ttentata mill-konvenut mhix ammissibbli għax ma hemmx il-konnessjoni bejn iż-żewġ azzjonijiet kif rikjest mill-artikolu 396 tal-Kap. 12. ... ..

“Issir distinzjoni fid-dottrina bejn simulazzjoni assoluta u dik relattiva. ... ..

“Fil-każ in eżami nsibu illi l-konvenut Lindenblatt kien ilu għal xi żmien jagħmilha ta' konsulent ma' Walter Opitz u kien iġhinu fid-diversi kumpaniji li kellu l-Germanja. F'xi żmien fis-snin disgħin, Opitz tħajjar jistabilixxi kumpanija hawn Malta, u peress illi l-konvenut kien jaf tajjeb bl-Ingliż u kellu ċerti kuntatti ddecieda li jibagħtu Malta jwaqqafu hawnhekk kumpanija għall-proċessar ta' *data* bl-isem *Korwa-Data & Co. Ltd*, jistabilixxi bażi għal din il-kumpanija, isib l-impjegati u jagħmel dak kollu li kien ikun hemm b'żonn b'hala *manager* tagħha. Opitz jidher li kien sodisfatt bl-operat tal-konvenut, tant li sentejn wara li twaqqfet din il-kumpanija huwa rriżenja minn direttur u laħaq minfloku l-konvenut. Opitz imbagħad tħajjar iwaqqaf kumpanija oħra hawn Malta biex tipproduci *software* dwar mapep diġitali għan-navigazzjoni, bl-isem *NCT International Trading Limited*. B'hala qabel halla f'idejn il-konvenut biex jeħodlu f'isieb it-twaqqif ta' din il-kumpanija, li kellha topera mill-istess ufficini tal-kumpanija l-oħra. Kien f'dan iż-żmien li saret l-iskrittura in kwistjoni. Dwar iċ-ċirkostanzi li wasslu għaliha, Opitz jispjega illi Lindenblatt kien urieh bil-preokkupazzjoni tiegħu minħabba xi dejn li kellu dwar proprjetà li kien xtara f'dawn il-Gżejjer u talbu jgħinu f'dan ir-rigward. Opitz aċċeta u fil-fatt taħ is-somma ta' € 72,000 u fil-15 ta' Novembru 2001 saret l-iskrittura ta' self mertu taċ-ċitazzjoni, li permezz tagħha l-konvenut kellu jhallas lura dan is-self f'pagamenti rateali kull sitt xhur b'imgħaxijiet ikkalkolati bir-rata ta' għaxra fil-mija fis-sena.

“Minn naħa l-oħra l-konvenut jallega li dan ma kien self xejn, u l-iskrittura kienet proprjament timmaskera pagament bil-quddiem għas-servizzi li huwa kellu jirrendi għal Opitz in konnessjoni mat-twaqqif u operat ta' din it-tieni kumpanija. Ighid illi l-pagament sar b'dan il-mod għal raġunijiet fiskali, għax Opitz kellu ammonti ta' flus li ried jaħbi.

“L-ewwel komputu ta' din il-qorti huwa biex tiddeciedi liema minn dawn il-verżjonijiet konfliggenti hija l-iżjed waħda verosimili. Minn naħa ma jidher li hemm xejn straordinarju li wieħed isellef somma konsiderevoli lil xi hadd li kellu fiduċja sħiħa fih u li kien għad għandu b'żonnu biex imexxilu n-negożju tiegħu f'pajjiż ieħor. Irriżulta wkoll b'hala fatt illi l-

konvenut tassew kien akkwista diversi proprjetajiet f'Għawdex, u mhix ħaġa kbira li kien għad baqagħlu xi dejn mal-banek f'dan ir-rigward. Minn naħa l-oħra xejn ma tidher konvincenti l-allegazzjoni tal-konvenut illi din l-iskrittura kienet qed taħbi pagament antiċipat lilu għas-servizzi li kien qed jagħti lil Opitz. Hu jsostni li dan sar għal raġunijiet fiskali, imma iżjed jagħmel sens illi kwalunkwe pagamenti li jsiru biex titwaqqaf kumpannija jidhru ħalli dawn ikunu jistgħu jitnaqqsu mill-profitti, milli *vice versa*. Terġa' jirrizulta illi hemm ammissjoni, għalkemm indiretta, da parti tal-konvenut stess dwar dan is-self, meta f'waħda mill-korrispondenzi li saru permezz tal-legali tiegħu dwar din il-kwistjoni, u qabel ma ġiet istitwita l-kawża preżenti, jingħad speeifikament illi "*the loan to which you refer is to be set off against fees due to my client*". Terġa' iżjed 'l isfel fl-istess ittra jingħad [li] fl-*invoice* annessa mal-istess ittra kien qed jiġi inkluż l-"*interests thereon for six months until 30 June 2002*". Ma kien ikun hemm l-ebda raġuni għaliex jiġu inklużi dawn l-imgħaxijiet li kieku l-konvenut ma kienx jirrikonoxxi li tassew kellu d-dejn ma' Opitz, li fuqu kienu dovuti wkoll l-interessi skond ma kien ġie stipulat fl-iskrittura in kwistjoni.

"Fil-fehma ta' din il-qorti jirrizulta ampjament illi ma kien hemm xejn simulat f'din l-iskrittura, li għandha allura tittieħed bħala li tirrappreżenta proprju dak li ġie stipulat permezz tagħha u xejn iżjed jew inqas. Mhux kontestat li dik l-iskrittura ġiet redatta l-Germanja. Rinfaccjata bil-kwistjoni ta' dritt privat internazzjonali dwar liema liġi hija applikabbli f'dan ir-rigward, jidher illi din il-qorti għandha toqgħod fuq dak li tistipula l-liġi tedeska f'materja simili, ... Skond l-interpretazzjoni mogħtija tal-liġi ġermaniża in materia mix-xhud Dr Kai Jochimsen, u li ma ġiet bl-ebda mod kontradetta, meta jkun hemm morożità fil-pagamenti rateali, imqar f'wieħed minnhom, il-kreditur jista' jitlob ir-rifużjoni tal-ammont kollu f'daqqa. Fil-każ in eżami l-inkwiet bejn il-kontendenti inqala' f'it wara li ġiet redatta din l-iskrittura u qabel ma laħaq sar xi pagament. Huwa għalhekk dovut l-ammont kollu ta' € 72,000, b'interessi bir-rata ta' għaxra fil-mija (10%) fis-sena, kif stipulat f'dik l-iskrittura, u kif jidher illi huwa permissibbli taħt il-liġi tedeska, b'effett mid-data tal-istess skrittura.

"Permezz tat-tieni talba tagħha l-attriċi *nomine* talbet li l-konvenut jiġi inibit milli jiddisponi bi kwalunkwe mod mill-proprjetà immobbli indikata fiċ-ċitazzjoni tagħha. Din it-talba saret in segwitu għall-ħruġ ta' mandat ta' inibizzjoni numru 48/2003 kontra l-istess konvenut qabel ma ġiet istitwita din il-kawża. Għandu raġun il-konvenut jissottometti illi talba simili ma tistax tinlaqa', ...

"Infatti, apparti li talba simili ma setgħetx issir, hija wkoll għal kollox inutili, għax ġaladarba kien inħareġ il-mandat ta' inibizzjoni msemmi kontra Lindenblatt, li ġie imbagħad segwit b'din il-kawża għall-jedd imsemmi fl-istess mandat, u *cioè* l-kreditu pretiż minn Opitz, lanqas ma kien hemm ebda ħtieġa li ssir din it-talba fiċ-ċitazzjoni preżenti, għax, kif tgħid il-liġi, tali mandat kawtelatorju "jibqa" jseħħ għal perijodu ta' sena mid-data meta tingħata s-sentenza finali favur il-kreditur fil-kawża tiegħu biex jiġbor lura d-debitu jew il-pretensjoni msemmija fis-subartikolu (1) [art. 874(5) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura

Ċivili] u allura l-pretensjoni tal-attriċi *nomine* kienet għa adegwament ikkawtelata.

“Niġu issa għall-kontro-talba tal-konvenut. Apparti l-kwistjoni dwar is-simulazzjoni tal-iskrittura ta' self tal-15 ta' Novembru 2001, il-konvenut qiegħed jippretendi l-likwidazzjoni u l-ħlas ta' dak li jgħid li għadu dovut lil minn Opitz għas-servizzi li rrendielu in konnessjoni mal-formazzjoni tal-kumpannija *NCT International Trading Limited*. Preliminarjament Opitz jeċċepixxi illi din it-talba hija inammissibbli għaliex ma gietx preċeduta b'talba oħra għad-dikjarazzjoni illi huwa debitur ta' Lindenblatt. Dan però ma jidherx li hu l-każ, għax bil-mod kif inhi fformulata l-ewwel talba tali dikjarazzjoni hija sottintiza meta jgħid illi l-iskrittura kienet qed timmaskera ftehim ta' servizz u ħlas akkont.

“Imma Opitz jikkontendi illi din il-pretensjoni kellha tiġi indirizzata direttament lil din il-kumpanija, li għandha personalità separata u distinta minnu. Infatti fin-nota tal-eċċezzjonijiet tiegħu jeċċepixxi li ma jeżistux ir-rekwiżiti għal kontro-talba billi ma hemm ebda konnessjoni bejn il-persuni involuti. Il-qorti però wara li kellha l-opportunità teżamina l-proċess ta' din il-kawża bir-reqqa, u qieset sew iq-ċirkostanzi kollha relattivi, jidher illi għal dawn is-servizzi jrid jagħmel tajjeb Walter Opitz innifsu u mhux xi kumpannija tiegħu, u allura l-kontro-talba giet indirizzata korrettement lilu. Dan għaliex l-inkarigu ta' Lindenblatt ingħatalu żmien qabel ma twaqqfet din il-kumpanija, u proprju biex jagħmel dak kollu neċessarju ħalli jwaqqafha u jstabiliha f'dawn il-Gżejjer. Terġa' dan ix-xogħol kien jinkludi *inter alia* l-akkwist ta' biċċa art faċċata tal-uffiċini tal-kumpannija għa stabilita *Korva-Data & Co. Ltd.*, f'isem Opitz innifsu u mhux għan-nom ta' din il-kumpannija l-għida.

“Il-pretensjonijiet tal-konvenut għal dawn is-servizzi ġew speċifikati fl-*invoice* mibgħuta lil Opitz permezz tal-legali tiegħu mal-ittra tal-15 ta' Ottubru 2002. Għal dan ix-xogħol il-konvenut qed jippretendi total ta' € 96,000. Permezz tad-dokumenti estensivi minnu esebiti fil-kors tas-smiġħ ta' din il-kawża, il-konvenut jissostanzja b'mod konkret it-talba tiegħu f'dan ir-rigward. Opitz ma jidherx illi b'xi mod qed jikkontesta li dawn is-servizzi tassew ġew reżi mill-konvenut. Fil-fehma tiegħu però il-pagamenti relattivi kellhom jiġu saldati minn din il-kumpannija għida tiegħu u mhux minnu personalment. F'tali ċirkostanzi l-qorti għalhekk tillikwida l-ammont dovut għal dan il-fini minn Opitz lil Lindenblatt fl-ammont ta' sitta u disgħin elf euro (€ 96,000), li huwa appuntu l-ammont reklammat minnu.”

6. Il-konvenut appella minn din is-sentenza b'rikors tal-5 ta' Lulju 2010 u l-attur wieġeb b'appell incidentali fil-5 t'Awissu 2010. Il-konvenut ma wegħibx għall-appell incidentali.

7. Billi l-appell inċidentali tal-attur huwa aktar radikali – billi jolqot l-identità tad-debitur tal-konvenut – mill-appell ewlieni tal-konvenut, il-qorti sejra tqis l-ewwel l-appell inċidentali tal-attur.
8. Fl-ewwel aggravju tiegħu l-attur igħid illi l-konvenut ma huwiex kreditur tiegħu billi ma hemmx “relazzjoni ġuridika bejn il-partijiet b’rabta mal-kreditu pretiż mill-konvenut”. Essenzjalment qiegħed igħid illi s-servizzi li ta l-konvenut ingħataw mhux lill-attur iżda lis-soċjetajiet *Korwa-Data & Co. Limited* u *NCT International Trading Company Limited*.
9. Naraw qabel xejn x’kienu dawn is-servizzi. Mill-fatturi maħruġa mill-konvenut jidher illi s-servizzi li tagħhom qiegħed jitlob ħlas huma dawn, kollha relattivi għall-”project of *NCT International Trading Ltd – Malta*”:
  - i. *consulting and co-operation regards the [formation] of [NCT International Trading Company Limited];*
  - ii. *sole director of the above [company];*
  - iii. *business trip to Guatemala for signature of a licence agreement inclusive of consultancy;*
  - iv. *Technical manual for the navigation program NaviCharT; German draft with continuous development during the test phase; translation into technical English and proofreading and correction of the Spanish version over a period of 20 months; provision of own hardware and consumer material as well as telephone and fax; program tests and program defect detection; correction of various program entries in English;*
  - v. *70 working days inclusive of freelance employees;*
  - vi. *Draft and preparation of the “General terms of Trade” for the Internet Software distribution of the Navigation program NaviCharT in German language; various consultations with Lawyer Eickmeier; pre-translation in English and discussion of the English version with lawyer Dr Naudi in Malta with the aim of adjusting to Maltese Law;*
  - vii. *Expert advice for drafting of the above “General terms of Trade” according with the attached invoice of the lawyer’s office Eickmeier, Rickmann, Dr Heinz;*

viii. *Revision and checking of the final version in Spanish of the above "General terms of Trade" by Ms Judith Weber.*

10. Jidher mill-ewwel ovvju l-formazzjoni tas-soċjetà kienet parti żgħira mis-servizzi li għalihom qiegħed jintalab ñlas, u illi s-servizzi numerati minn ii. sa viii. huma servizzi li ngħataw lis-soċjetà, għax għandhom x'jaqsmu man-negozju tas-soċjetà, u mhux lill-attur personalment. Għandu raġun għalhekk l-attur iġid illi ma huwiex hu d-debitur tal-ñlas għal dawn is-servizzi.
11. Dwar is-servizz numerat i. – it-twaqqif tas-soċjetà – li għalih intalab ñlas relativament modest ta' tlitt elef euro (€ 3,000), huwa daqstant ieħor ovvju illi ma tistax tkun is-soċjetà stess debitrice tal-ñlas għal dan is-servizz għax ma setgħetx kienet hi li tat l-istruzzjonijiet biex titwaqqaf, ladarba ma kinitx għadha nħolqot meta ngħataw dawk l-istruzzjonijiet.
12. Id-debituri ta' dan il-ñlas huma l-azzjonisti tas-soċjetà. Inspjegabilment fil-proċess ma hemmx kopja tal-istatut ta' *NCT International Trading Company Limited* biex juri min huma l-azzjonisti. Meta bil-proċedura tal-ko-operazzjoni ġudizzjarja xehed għall-għanijiet ta' din il-kawża quddiem il-Qorti Distrettwali ta' Kandel fil-Ġermanja, l-attur qal illi l-azzjonist tas-soċjetà hija "*the Dutch Media Brand Holding B.V.*"¹. Għalkemm din ma hijiex l-aħjar prova ma ġietx kontestata u l-qorti hija tal-fehma li tista' toqgħod fuqha, ukoll għax, wara kollox, l-oneru tal-

---

¹ *Fol. 405 tal-proċess tal-ewwel qorti.*

prova biex juri lil min ingħata s-servizz kien fuq il-konvenut. Lanqas għall-ħlas ta' dan id-dritt, mela, ma kien debitur l-attur.

13. Fil-fehma ta' din il-qorti, għalhekk, l-aggravju tal-attur huwa ġustifikat: ma huwiex hu d-debitur tal-konvenut.
14. It-tieni aggravju tal-attur, illi ngħata bla ħsara għall-ewwel wieħed, huwa illi "l-pretensjonijiet tal-konvenut għal rimunerazzjoni kellhom jiġu dikjarati infondati fil-fatt u fid-dritt". Wara l-konklużjoni ta' din il-qorti dwar l-ewwel aggravju, ma jibqax meħtieġ illi l-qorti tqis dan l-aggravju wkoll.
15. Ngħaddu issa għall-appell ewlieni, dak tal-konvenut. Fl-ewwel aggravju tiegħu l-konvenut igħid illi għalkemm l-ewwel qorti qalet korrettement illi l-attur ma ikkontesta la li ngħataw is-servizzi u lanqas il-*quantum* tad-drittijiet, u għalhekk illikwidat il-keditu tal-konvenut fl-"ammont reklamati minnu", bi żvista qieset waħda biss mit-tliet fatturi maħruġa mill-konvenut – dik għal sitta u disgħin elf u mitt euro (€ 96,100), maħruġa fid-9 ta' Settembru 2002² – iżda ma qisitx ukoll dik għal tnax-il elf u tnax-il euro (€ 12,012), maħruġa fit-3 ta' Settembru 2003³, u dik għal erbatax-il elf, ħames mija u tnax-il euro (€14,512), maħruġa fis-7 ta' Settembru 2003⁴. B'kollox għalhekk il-konvenut igħid li għandu jieħu

---

² *Foll. 103 et seqq.* tal-proċess tal-ewwel qorti. Fil-fatt l-ewwel qorti ikkundannat lill-attur iħallas € 96,000 flok € 96,100.

³ *Fol. 108* tal-proċess tal-ewwel qorti.

⁴ *Foll. 106 et seq.* tal-proċess tal-ewwel qorti.

mija u tnejn u għoxrin elf, sitt mijja u erbgħa u għoxrin euro (€122,624)⁵ mingħand l-attur. Sussegwentement, waqt is-smiġħ tal-appell, il-konvenut b'nota tal-5 ta' Mejju 2014 naqqas it-talba tiegħu bi tnax-il elf u tnax-il euro (€ 12,012) billi din is-somma intalbet darbtejn: fil-fattura tas-7 ta' Settembru 2003 u f'dik tad-9 (*recte*, 3) ta' Settembru 2003. Għalhekk għandu jitnaqqas tnax-il elf u tnax-il euro (€ 12,012) minn dak mitlub fir-rikors tal-appell. Il-konvenut għalhekk naqqas it-talba tiegħu għal mijja u għaxart elef, erba' mijja u tnax-il euro (€ 110,412).

16. Huwa ovvjw, fid-dawl tad-deċiżjoni ta' din il-qorti dwar l-appell inċidentali tal-konvenut, fis-sens illi l-konvenut ma huwiex debitur tal-attur, illi dan l-aggravju ma jibqax relevanti u għalhekk il-qorti ma hijiex sejra tqisu.
17. Fit-tieni aggravju tiegħu l-konvenut igħid illi kellha ssejtn tpaċija mal-kreditu tal-attur minn dakinhar li l-kreditu tiegħu kien dovut, billi dan il-kreditu kien dejjem likwidu.
18. Dwar dan l-aggravju l-attur wieġeb illi, qabel xejn, it-tpaċija ma tistax issejtn għax il-partijiet ma humiex kredituri u debituri ta' xulxin. Id-deċiżjoni ta' din il-qorti dwar l-appell inċidentali tagħti raġun lill-attur: il-konvenut ma huwiex debitur tal-attur u għalhekk ma tistax issejtn tpaċija. Dan l-aggravju huwa għalhekk miċħud.

---

⁵ € 96,100 + € 12,012 + € 14,512 + € 122,624.

19. It-tielet aggravju huwa konsegwenza tat-tieni wieħed: il-konvenut igħid illi ladarba seħħet tpaċija u d-dejn tiegħu ġie kollu paċjut ma' somma akbar li għandu jagħtih l-attur, ma kellux igħaddi mgħax fuq id-dejn tiegħu. Ladarba l-aggravju dwar tpaċija ġie miċħud, dan l-aggravju inevitabilment għandu jiġi miċħud ukoll.
20. Ir-raba' aggravju huwa dwar l-imgħax fuq id-dejn dovut lilu. Ladarba iżda irrizulta illi xejn ma hu dovut lill-konvenut, dan l-aggravju ma jibqax relevanti.
21. L-añhar aggravju tal-konvenut huwa dwar l-ispejjeż biex sar kontro-eżami tal-attur fil-Ġermanja taħt il-proċedura ta' ko-operazzjoni bejn qrati tal-Unjoni Ewropea. Il-konvenut igħid illi l-attur għandu jħallas l-ispejjeż relattivi għal dan il-kontro-eżami, irrispettivament mid-deċiżjoni dwar l-ispejjeż l-oħra tal-kawża, għax kienu żejda, billi li kieku l-attur ikko-opera fit-tmexxija tal-kawża l-kontro-eżami kien ikun jista' jsir hawn Malta u l-ispejjeż kienu jiġu evitati. Kompla jfisser dan l-aggravju hekk:

“L-esponenti jirriveleva f'dan ir-rigward illi l-ispejjeż ta' din l-udjenza saru neċessarji unikament għaliex Opitz [l-attur] avantaġġja ruħu mill-proċedura *tai-affidavit* sabiex jagħti x-xieħda tiegħu meta kien f'Malta; u mbagħad ripetutament naqas milli jattendi l-qorti sabiex jiġi kontro-eżaminat. Imbagħad telaq lejn il-Ġermanja u l-esponenti ħtieġlu jqabbad avukat fil-Ġermanja sabiex iwettaq il-kontro-eżami. Dan l-avukat għandu jifħallas skont it-tariffa tal-avukati fii-Ġermanja. Dawn l-ispejjeż addizzjonali setgħu faċilment jiġu evitati li kieku Opitz attenda mqar darba waħda biss fil-qorti, bħal ma għamel f'waħda mill-añhar udjenzi tal-kawża. U għalhekk huwa [il-konvenut] jissottometti birrispett illi l-ispejjeż ta' din is-seduta għandhom jiġu akkollati interament lill-istess Opitz.”

22. L-attur wieġeb illi ma hemm ebda raġuni għala dawn l-ispejjeż għandhom jiġu trattati b'mod differenti mill-ispejjeż l-oħra tal-kawża.
23. Il-qorti tosserva illi, jekk tassew huwa minnu illi l-attur kien Malta meta ta x-xiehda tiegħu *b'affidavit* u mbagħad, għalkemm kien għadu Malta, ma deherx għall-kontro-eżami għalkemm imħarrek għalhekk, dan l-aggravju tal-konvenut kien ikollu meritu.
24. Mill-atti tal-kawża jidher illi l-*affidavit* tal-attur sar fis-7 ta' Mejju 2004⁶. Meta sar dan l-*affidavit* l-attur kien Malta għax l-*affidavit* inħalef quddiem uffiċjal tal-Qorti ta' Malta. Fil-25 ta' Mejju 2004 l-avukat tal-konvenut għamel notament li jgħid "*Visto. Nirriżerva l-kontro-eżami*"⁷. Madankollu ma jidher li saret ebda taħrika biex l-attur jidher għall-kontro-eżami sakemm fis-16 ta' Novembru 2005 il-partijiet qablu li l-kontro-eżami jsir bil-proċedura tal-ko-operazzjoni bejn qrati tal-Unjoni Ewropea u l-kontro-eżami sar fil-Ġermanja.
25. Minn dan il-qorti tosserva illi: i. l-attur kellu kull jedd illi jagħti xiehda *b'affidavit*; ii. ma hemm ebda prova ta' kemm dam Malta wara li ħalef l-*affidavit* fis-7 ta' Mejju 2004; iii. il-konvenut ma talab il-ħruġ ta' ebda taħrika biex l-attur jidher biex jixhed.
26. Parti għandha kull jedd illi tqabbad mandatarju biex tibda kawża f'Malta bla ma tiġi hawn hija stess jekk tkun toqgħod barra minn Malta, u ma

---

⁶ Fol. 47 tal-proċess tal-ewwel qorti.

⁷ Fol. 48 tal-proċess tal-ewwel qorti.

hijjex obligata tiġi hawn biex tixhed: għalhekk hemm proċeduri biex jinstema' xhud li ma jkunx joqgħod Malta, fil-każ tallum il-proċedura tal-ko-operazzjoni bejn qrati tal-Unjoni Ewropea. Jekk kien hemm xi nuqqas dan kien tal-konvenut li ma ħarrikx lill-attur għall-kontro-eżami minnufih meta dan kien għadu Malta; ma kellux għalfejn jistenna li l-attur jagħlaq il-provi kollha tiegħu qabel ma jagħmillu l-kontro-eżami – anzi, il-kontro-eżami għandu jsir minnufih wara li xhud jixhed, u mhux, bħal ma jidher li spiss saret prassi deplorevoli, jiġi “riżervat”.

27. Fiċ-ċirkostanzi għalhekk il-qorti taqbel mal-attur illi l-ispejjeż tal-kontro-eżami għandhom jiġu trattati bħall-ispejjeż l-oħrajn tal-kawża.

28. Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti tiddisponi mill-appell billi tirrifirma s-sentenza appellata: tikkonfermaha fil-parti “dwar iċ-ċitazzjoni”, fejn, wara li ċaħdet l-eċċezzjoni ta' simulazzjoni u ċaħdet ukoll it-talba tal-attur biex il-konvenut jiġi miżmum milli jiddisponi minn ħwejjġu, ikkundannat lill-konvenut iħallas b'titolu ta' radd ta' self is-somma ta' tnejn u sebgħin elf euro (€72,000) flimkien mal-imgħaxijiet relattivi; u tikkonferma dik il-parti tas-sentenza “dwar il-kontro-talba” fejn ċaħdet il-kontro-talba għal dikjarazzjoni ta' simulazzjoni u tħassarha fil-bqija billi tiċħad il-kontro-talbiet l-oħrajn kollha tal-konvenut.

29. L-ispejjeż tal-ewwel grad jinqasmu hekk: sehem minn erbgħa ($\frac{1}{4}$) jħallsu l-attur (billi giet miċħuda t-talba tiegħu biex il-konvenut jinżamm milli jiddisponi minn ħwejjġu) u tliet ishma minn erbgħa ($\frac{3}{4}$) jħallashom

Kopja Informali ta' Sentenza

il-konvenut; l-ispejjeż kollha tal-appell u tal-appell inċidentali jħallashom il-konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----